

Η στάση του κλήρου προς τους Καθολικούς των Κυκλάδων κατά την Ελληνική Επανάσταση

Αφιέρωμα / 1821-2021: Ανάσταση του Γένους / Ιστορία

Σωτήριος Μυλωνάς, Υποψήφιος Δρ. Θεολογίας

Ο Γρηγόριος Δικαίος, ως μινίστρος των εσωτερικών, έκανε τον Ιούνιο του 1823 έκκληση στους Καθολικούς να συμμετάσχουν στον αγώνα. «Και οι φυσικοί και όσοι εις την φύσιν του ανθρώπου θεμελιούνται Πολιτικοί νόμοι, δεν συγχωρούσι ποτέ εις κανέν έθνος μόνον δια θρησκευτικής διαφοράς, να ήναι διηρημένον, διότι ο εθνισμός δεν στηρίζεται επάνω εις θρησκευτικές βάσεις, αλλά θεμελιώνεται επάνω εις τόσα και τόσα κοινά όλου του έθνους και υλικά και ηθικά συμφέροντα, τα οποία ως άλλοι δεσμοί συνέχουσι και κρατούσιν εις το όλον το έθνος. Και σεις λοιπόν οι χριστιανοί της Δυτικής Εκκλησίας, όσοι είσθε γεννημένοι εις την Ελλάδα, είσθε αχώριστοι από το έθνος μας. Εάν εκατηχήθητε από Ιερείς της Δυτικής Εκκλησίας, επαύσατε τάχα να ήσθε του αυτού έθνους με τους όσοι εκατηχήθησαν από Ιερείς της Ανατολικής Εκκλησίας; μη γένοιτο! άλλο εθνισμός και άλλο θρησκεία...»[\[1\]](#).

Η σύγκρουση Ορθόδοξων και Καθολικών λάμβανε χώρα στις Κυκλάδες, και πιο συγκεκριμένα στη Νάξο τόσο παράλληλα με τη σύγκρουση μεταξύ των κάτοχων γης με τους χωρικούς, οι οποίοι ήθελαν να απαλλαγούν από τις φεουδαρχικού τύπου υποχρεώσεις τους προς τους πρώτους. Ο μητροπολίτης Παροναξίας Ιερόθεος και ο ευγενής και Φιλικός Μιχαήλ Μαρκοπολίτης υπήρξαν οι πρωταγωνιστές σε αυτή τη σύγκρουση από την πλευρά των χωρικών οι οποίοι και ύψωσαν τη σημαία της Επανάστασης στη Νάξο. Στη Νάξο, λοιπόν, η Επανάσταση είχε έντονη κοινωνική διάσταση και στόχευε στην κατάργηση των σχέσεων εξάρτησης τόσο σε οικονομικό, όσο και σε διοικητικό επίπεδο των χωρικών από τους άρχοντες της Χώρας και στην αυτοδιοίκηση των χωριών της υπαίθρου υπό την αρχηγία του Μαρκοπολίτη[2].

Η Κεντρική Διοίκηση ήταν επιβεβλημένο να επιληφθεί αυτής της υπόθεσης, η οποία έθετε υπό αμφισβήτηση την εξουσία των απεσταλμένων Αρμοστών και οδηγούσε στο χωρισμό της Νάξου σε δύο αυτόνομα διοικητικά μέρη. Γι' αυτό και ανέθεσε την επίλυση του όλου ζητήματος στους ίδιους τους Αρμοστές με εντολή να συμβιβάσουν την κατάσταση και να επαναφέρουν την ομαλότητα στη Νάξο. Ο Ιερόθεος, όμως, ο οποίος ήταν από τους υποστηρικτές του Υψηλάντη και είχε στενές σχέσεις με τον Κολοκοτρώνη, συνέχισε να επιδιώκει συστηματικά την εγκαθίδρυση ξεχωριστής διοίκησης, ενθαρρυσμένος από αρκετούς οπαδούς. Η

επίμονη δράση του τον οδήγησε σε σύγκρουση με τους Αρμοστές και τελικά στην εξορία τον Απρίλιο του 1823.Σύντομα, όμως, ύστερα από μεσολάβηση του Λάζαρου Κουντουριώτη επέστρεψε στο νησί. Η αντιπαράθεση συνεχίστηκε, αυτή τη φορά με το νέο Έπαρχο Αντώνιο Μάρκου και τους προεστούς υποστηρικτές του [3].

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

Παραπομπές:

[1] Κ. Μανίκας, *Η διαμόρφωση των σχέσεων Εκκλησίας και Πολιτείας στη Νεώτερη Ελλάδα (1821- 1852)* τ. Α΄, σ. 148-150.

[2] Ι. Μουτζούρης, *Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, 1821-1832*, 15, τ. Ζ, σ. 110-114.

[3] Π. Δημητρακόπουλος, *Ο Φιλικός Παναγιώτης Δημητρίου Δημητρακόπουλος και η Πάρος κατά την περίοδο της Επανάστασης του 1821*, σ. 16-25.

<https://bit.ly/3mtbl86>